

בש"פ 4028/19 - מדינת ישראל נגד תומר עדי

בבית המשפט העליון

בש"פ 4028/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: תומר עדי

בקשה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני מעבר
לשמונה עשר חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ט"ו בסיון התשע"ט (18.6.2019)

בשם המבקשת: עו"ד ארז בן-ארויה

בשם המשיב: עו"ד ערן ערבה

החלטה

1. בקשה לפיסעף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים החל מיום 29.6.2019, אועדלמתן פסקה דיבת"פ 17-12-21713 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

2. ביום 11.12.2017 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב אישום נגד המשיב הכולל שבעה אישומים, והמייחס לו שורה ארוכה של עבירות חמורות: זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף, התחזות לאחר, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, גניבה בידי עובד, עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, עבירות של סחיטה באיומים וכן עבירות מס והלבנת הון בסכומים גבוהים.

3. לצד הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו, בה נטען לקיום ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר. ביום 1.1.2018 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה אך טען כי לא קיימת עילה למעצרו וביקש שיערך תסקיר בעניינו. חרף התנגדות המבקשת הורה בית המשפט על עריכת תסקיר בעניינו של המשיב.

4. ביום 11.1.2018 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב. שירות המבחן המליץ על מעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו לאחר שמצא כי התנהלותו של המשיב מתאפיינת בחוסר יציבות מתמשכת וכי לשם השגת מטרותיו הוא עלול לפעול באופן פוגעני מבלי לתת את הדעת על משמעות מעשיו. כן שלל שירות המבחן חלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני באשר סבר שאין בה בכדי למנוע את הסיכון הנשקף מן המשיב.

5. ביום 7.2.2018 הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו בקבעו כי ריבוי העבירות שבוצעו על ידו לצד עברו הפלילי מצביעים על מסוכנות גבוהה ומקימים עילת מעצר. עם זאת, בית המשפט הותיר פתח לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני ובליוי פיקוח אנושי וערביות כספיות נכבדות. נקבע כי ככל שהמשיב יציע חלופה הולמת היא תבחן על ידי בית המשפט במסגרת בקשה לעיון חוזר.

6. ביום 20.2.2018 נערך דיון בבקשה לעיון חוזר שהגיש המשיב בה ביקש להורות על שחרורו למעצר בית בבית אמו בפיקוח המפקחים שנבחנו על ידי שירות המבחן, למעט אמו. המבקשת התנגדה לבקשה בין היתר בנימוק כי שירות המבחן שלל מעצר בפיקוח אלקטרוני ובתוך כך פסל את המפקחים שהוצעו על ידי המשיב. לאחר שמיעת הצדדים והתרשמות מהמפקחים שהוצעו הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בבית אמו בפיקוח המפקחים שהוצעו ובכפוף לערביות כספיות ולתנאים נוספים.

7. ביום 21.3.2019 הוארך מעצרו של המשיב לבקשת המדינה ב- 90 ימים (בש"פ 2051/19). משחלפה תקופה זו והמשפט לא הסתיים הוגשה בקשה של המדינה להארכה נוספת של מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני לתקופה של 90 ימים.

בבקשה נטען כי מעשי האלימות אשר התלוו לעבירות הכלכליות המיוחסות למשיב, מעידים על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו. צוין כי הערכת שירות המבחן לפיה המשיב פעל באופן שיטתי לאורך זמן מחזקת את המסקנה כי ישנו חשש גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד. עוד מצינת המדינה את עברו הפלילי של המשיב הכולל הרשעה משנת 2012 בעבירות זיוף וקבלת דבר במרמה, וכן את העובדה שהעבירות המיוחסות למשיב בכתב האישום הנוכחי בוצעו בעת שתלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה ובזמן שהוא מבצע עבודות שירות בגין הרשעתו הקודמת. לטענת המדינה, נתון זה מלמד על יחסו של המשיב כלפי החוק וכי לא ניתן לתת בו אמון. לבסוף, נטען כי מידתה המורכבות והחכמה העולה ממעשי המשיב מעלים חשש ממשיגם לשיבושה ליכישפטטולהמלטותמנהדין.

אשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי, המדינה מציינת כי תחילתה הדיונים בתיק העכבה, תחילה לשם הסדרת ייצוגו של המשיב לימוד החומר על ידי הסנגור, ולאחר מכן בשלתיקון כתבהאישום, הליכיגישורומחלהשלמותבשדןבתיק. ביום 27.3.2019 החל ההליך העיקרי ועד כה התקיימו שבעה מועדי הוכחות, במסגרתם העידו שבעה עדי תביעה. נכון לעת הזו, קבועים עשרים ושלושה מועדים נוספים לשמיעת הוכחות בתקופה שעד מרץ 2020.

8. בדיון לפני חזר בא כוח המדינה על עיקרי נימוקי הבקשה כאמור. בא כוח המשיב התנגד לבקשה. נטען כי חלו עיכובים רבים בשמיעת התיק בעיקר בשל בעיות במסירת חומרי חקירה, וכי מדובר בתיק עם הרבה עדים אשר צפוי להמשך עוד פרק זמן ארוך. כן נטען כי האיזוק האלקטרוני אינו רלבנטי לעבירות בהן מואשם המשיב ואינו משרת את תכליות המעצר. בא כוח המשיב הוסיף לענין זה כי המעצר בפיקוח אלקטרוני שולל מהמשיב אפשרות של יציאה לעבודה, ופגיעה זו מועצמת נוכח התקופה הממושכת בה עוד צפוי המשפט להתנהל. לענין זה השיב בא כוח המדינה כי מאחר ומוקד הסיכון הנשקף מהמשיב הוא מעשי מרמה במסגרת פעילותו העסקית, הרי שהמגבלה על יציאה לעבודה משרתת את תכלית המעצר.

9. לאחר ששמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים ולאחר עיון אני סבור כי יש להיעתר לבקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

10. במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר עומדים כידוע קצב התקדמות ההליך והאיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם לעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות המתקיימות בנאשם.

11. בעניינינו מדובר במעצר בפיקוח אלקטרוני, להבדיל ממעצר מאחורי סורג וברית, ועל כן יש לקחת בחשבון בעריכת איזון האינטרסים האמור את העובדה שמדובר בפגיעה מוגבלת יותר בחירותו של הנאשם(בש"פ 5060/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (6.9.2016); בש"פ 7033/18 מדינת ישראל נ' בריל, פסקה 10 (15.10.2018); בש"פ 2051/19 מדינת ישראל נ' עדי, פסקה 11 (21.3.2019)). ביטוי להבחנה זו לכך ניתן על ידי המחוקק כאשר נקבע (סעיפים 61-62 לחוקה המעצרים) כי לענין מעצר בפיקוח אלקטרוני רק לאחר 18 חודשים נדרשת הארכת מעצר על ידי שופט בית המשפט העליון, ולא לאחר 9 חודשים כפי הוראת המחוקק לענין מעצר במתקן כליאה.

12. בהחלטתי הקודמת מיום 21.3.2019 בדבר הארכת מעצרו של המשיב (בש"פ 2051/19) ציינתי בין היתר כי -

"נוכח חומרת העבירות המיוחסות למשיב, היקפן ומהותן, ולאור תסקירי המעצר בעניינו, ההחלטה להימנע ממעצר מאחורי סורג וברית ולהסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני, אינה מובנת מאליה כלל. מכל מקום, בעניינו של המשיב נקבע כיריבו העבירות שבוצעו על ידו לצד עברו הפלילי מצביעים על מסוכנות גבוהה ומקימים עילת מעצר. לא הייתה גם מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה, אף אם המשיב טוען כיום לקשיים בראיות (טענה שמקומה בהליך לעיון חוזר)."

דברים אלה כוחם יפה גם כיום.

13. אכן, "מי שנעצר בפיקוח אלקטרוני הוא בגדר עצור, ולא בגדר משוחרר בערובה(חלופת מעצר), ומסטאטוס נורמטיבי זה גם נגזרות זכויותיו והמגבלות החלות עליו"(בש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (11.1.2017)). בהתאם לכך אף הובהר שם כי -

"מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתיישב עם היתר ליציאה לעבודה (בש"פ 966/16 זידאן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (28.2.2016)), וכי אף שקיימת סמכות לפתיחת חלון פיקוח לצרכי עבודה כאמור, יש להפעילה במשורה ורק במקרים יוצאי דופן (בש"פ 6815/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (13.9.2016)); בש"פ 2296/16 חג'ג' נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (15.5.2016))" (שם בפסקה 14).

ואולם בענייננו, כפי שציין בצדק בא כוח המדינה, מגבלה זו המוטלת על המשיב כעצור בפיקוח אלקטרוני משרתת באופן ישיר, גם אם לא מלא, את התכלית של המעצר - מניעת הסיכון הנשקף מהמשיב להמשיך ביצוע עבירות מרמה שונות במסגרת עסקיו, כמו גם החשש לשיבוש הליכי משפט ולהמלטות מהדין.

14. אשר לקצב התקדמות ההליך. אמנם מועד תחילת שלב ההוכחות בתיק התעכב תקופה משמעותית מטעמים שונים כמפורט לעיל, אך משנקבעו כעת מועדי דיוני הוכחות רבים בתקופה הקרובה, ובהתחשב בכך שעסקינן במעצר בפיקוח אלקטרוני, הכף נוטה עדיין להיענות לבקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיב.

15. אשר על כן אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב בתנאי פיקוח אלקטרוני ב-90 ימים החל מיום 29.6.2019, או עד למתן פסקה דיני בת"פ 21713-12-17 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשע"ט (18.6.2019).

ש ו פ ט